

## Tillväxt – utveckling – kultur?!

Ska vi ha striptease på teatern? Det var regissören Stina Oscarsson som med denna rubrik kastade in ett vedträ i kulturdebatten för några veckor sedan. Sent omsider läser jag hennes välkomna artikel om vår tids maniska tro på tillväxt och hur tillväxtreceptet tillåts styra alla samhällets områden – även kulturen. Visst är det som om vi alla blivit drogade med en och samma centralstimulantia. ALLT – vården, omsorgen, skolan och järnvägen ska styras efter principen om vinst. Kan konstnären inte försörja sig? Går tågen inte i tid? Får barnen inte lära sig att läsa? Recepten som skrivs ut stavas konkurrensutsättning, vinstmaximering och budgetsanering. För en gångs skull hyllar jag moderaten Ulf Adelsson som rakryggat kliver av sitt uppdrag som styrelseordförande i SJ. Vi behöver whistlerblowers inom alla områden. Inte minst när det gäller våra gemensamma resurser och värden.

Jag är den förste att skriva under på kulturens betydelse för samhällsutveckling inom olika områden. Både forskning och personliga erfarenheter säger oss detta. Bibliotek, arkiv, museer, musik, teater, konst, film och dans utvecklar oss som människor och gör oss till tänkande och kännande varelser. Kulturella mötesplatser och kulturevenemang är ofta det som binder människor samman i en by, ett samhälle eller en stad. Dessa ideella och professionella satsningar skapar både framtidstro och stimulerar till att bo i vår region. Tänk Storsjöran, teatern i Döda fallet, filmfestivalen i Tännäs, Röda Lada i Hackås, Mus Olles museum, Ovikenveckans alla musikarrangemang, Överhogdalsbonaden, Kälarne jazz och bluesklubb, Kreativ explosion i Östersund med sina kreativa ungdomssatsningar. Och så vidare och så vidare. Listan kan göras hur lång som helst. MEN, detta handlar inte om ekonomisk tillväxt i första hand. Det handlar om personlig och kollektiv utveckling som inte direkt och omedelbart kan mätas som värden på en marknad. Kanske leder satsningar även till ekonomisk tillväxt, kanske startar några kulturarbetare ett företag, kanske leder det till nya arbetstillfällen. Allt detta kan hända, men det är inte kulturens främsta syften.

Kultur kan vara en kreativ kraft som utvecklar oss. Kultur är livsnödvändig. Kultur handlar om odling. Vi växer som människor och som samhällen. Vi kan få syn på både oss själva och världen bortom det välkända. Men tillväxt? Nja. Jag vill istället saluföra kultur som ett utvecklingsmedel. Kanske inget quickfix. Ingen brustablett som kan tillföras i det kommunala vattnet. Mer som ett grundämne. Syret i luften vi andas och kolet i våra celler. Fick jag inte släntra ned på Regina och se en schysst rulle från Rumänien, kunde jag inte låna upp en gammal klassiker från länsbibliotekets magasin, fanns inte längre några spännande konstutställningar på gallerierna i Östersund, om den levande musiken tystnade från scenerna – skulle då livet strängt taget vara värt att leva? Ja, möjligen men så fruktansvärt mycket tråkigare det skulle vara. Och förmodligen skulle jag överväga att flytta till den plats där allt detta blomstrade.

Låt Östersund bli den kulturstad den faktiskt redan är. Men gör den starkare, fylligare, färgrikare och mer utvecklad. Satsa på en ordentlig utredning om kulturens behov och möjligheter i Östersund. Och gör det NU.